

KINO-SAVEZ HRVATSKE

ZAGREB

Dalmatinska 12

PROGRAMSKA ORIJENTACIJA

KINO-SAVEZA HRVATSKE

(prijedlog)

Zagreb, 25. veljače 1984.

1.

Kulturni amaterizam jedna je od bitnih mogućnosti da radni čovjek i svi ljudi ostvare jedno od svojih osnovnih prava - pravo na kulturu. Kulturni amaterizam prije svega jest izraz pobune ljudskog duha protiv vlastite uspavanosti i izraz najdublje ljudske potrebe za otkrivanjem vlastitih sposobnosti i vrijednosti. Kulturni amaterizam na taj način pridonosi ostvarivanju klasne biti kulture u našem socijalističkom samoupravnom društvu. Kulturni amaterizam "premješta" radnog čovjeka iz položaja potrošača u položaj stvaraoca kulturnih vrijednosti. Tako neposredni proizvođač ne izražava svoju stvaralačku suštinu samo u neposrednoj materijalnoj proizvodnji nego se kao stvaralac potvrđuje i u proizvodnji kulturnih vrijednosti i dobara. Na taj način on prevladava suprotnosti između profesionalizma i amaterizma.

Filmski amaterizam sastavni je dio kulturnog amaterizma.

2.

Kino-savez Hrvatske, kao organizacija opće i tehničke kulture, razvija i unapređuje pokret kino amaterizma na području cijele SR Hrvatske. Djeluje u okviru NARODNE TEHNIKE HRVATSKE, ali suradjuje i s drugim organizacijama u području kulture.

Osposobljavanjem svojih članova za neprofesionalno (amatersko) rukovanje i primjenu filmske tehnologije u cilju izrade filmova Kino-savez Hrvatske na specifičan način povezuje tehničku i opću kulturu. Time on vrši barem dvije značajne društvene funkcije: prvo, osposobljava velik broj djece, omladine, radnih ljudi i građana da se služe suvremenim filmskim tehničkim i izražajnim sredstvima a njihova djelatnost uklapa se u koncept samoupravne kulture, koja teži da što širi krug stanovništva aktivno razvija svoje kreativne sposobnosti. Istovremeno, brojni snimljeni amaterski filmovi često su važni filmski dokumenti o suvremnom trenutku određene mjesne zajednice ili organizacije u-

druženog rada. U tom smislu Kino-savez Hrvatske nastoji individualne hobističke sklonosti izoliranih pojedinaca socijalizirati i kroz zajedništvo kino-amatera povezati u stalan oblik društvenog života i rada.

U okviru djelatnosti Kino-saveza Hrvatske postoje posebni programi razvijanja i unapredjivanja filmskog amaterskog stvaralaštva vezanog uz nastavne i izvannastavne aktivnosti djece u osnovnim školama, omladine u srednjim školama i na fakultetima, a posebno u učeničkim i studentskim domovima, u kojima velik broj omladine živi i provodi znatan dio ne samo svog radnog već i slobodnog vremena. Posebnim akcijama istovremeno se razvija i unapredjuje kino-amaterizam u mjesnim zajednicama i radnim organizacijama. Tako je djelatnost Kino-saveza Hrvatske prisutna u svim dijelovima društvenog života. U okviru svoje djelatnosti Kino-savez Hrvatske posebnu će brigu posvećivati razvijanju općenarodne obrane i društvene samozaštite i u tom smislu ostvarivati suradnju sa srodnim organizacijama i operativnim tijelima.

3.

Kino-savez Hrvatske prvenstveno potiče i usmjerava razvoj filmskog amaterizma kao oblika aktivnog stvaralaštva i proizvodnje svih vrsta filmova. Prateći razvoj suvremene tehnologije Kino-savez Hrvatske podupirat će i unapredjivati razvoj elektronskog vide-stvaralaštva u klasičnim organizacijama filmskog amaterizma ili stvaranjem novih specijaliziranih organizacija. Sve dok se za ovo područje ne osnuje posebni savez, Kino-savez Hrvatske smatrat će elektornski video-amaterizam područjem svoje djelatnosti.

4.

Polazeći od stava da proizvodnja filmova počiva na filmskoj kulturi, Kino-savez Hrvatske smatra svojom dužnošću da stalno dje-

luje kako bi se poboljšali uvjeti, povećala briga i stvorila povoljnija klima u filmu i oko filma. U tom smislu podupirat će rad debatnih filmskih klubova i filmskih tribina u razvijanju kulture prikazivanja i gledanja filmova i time pridonositi razvoju ukupne filmske kulture. Sve dok se ne obnove djelatnosti Saveza debatnih filmskih klubova ili ne osnuje slična specijalizirana organizacija, Kino-savez Hrvatske smatrat će ovo područje predmetom svog djelovanja. U tom smislu Programska deklaracija bivšeg Saveza filmskih klubova Jugoslavije sastavni je dio ove Programske orijentacije.

5.

Filmski amaterizam nije samo puko okupljanje; tako ni djelatnost Kino saveza Hrvatske ne pokriva samo interes udruženih organizacija već i opću razinu pokreta kino-amaterizma, koji obuhvaća sve organizirane i neorganizirane pojedince što se u obliku hobija ili stalne amaterske djelatnosti bave filmom. U tom smislu (u okviru kulturnih potreba suvremenog čovjeka) Kino-savez Hrvatske razvija interes za film i video-stvaralaštvo te potiče razvoj motivacija i mogućnosti zadovoljenja tih potreba; prvenstveno potiče promet tehničkih pomagala i materijala na domaćem tržištu, djelovanje servisa za obradu filmske vrpce i održavanje tehnike, a brine i o protoku stručnih informacija, o stručnoj publicistici i drugim oblicima edukacije filmskih i video-hobi-ista kao i o njihovom uključivanju u organizirane oblike bavljenja amaterskim filmom i video stvaralaštvom. Kino-savez Hrvatske prikuplja i neke pokazatelje o širini kino-amaterskog i video pokreta, prvenstveno o broju filmskih i video-uredjaja u posjedu pojedinaca, pokazatelje o potrošnji filmske i video-vrpce amaterskih formata i sl.

6.

Na razini djelatnosti udruženih osnovnih organizacija, od kino-klubova i kino-sekcija do autorskih grupa i drugih oblika organiziranog radioničkog amaterskog djelovanja Kino-savez Hrvatske će posebno brinuti o ravnomjernoj rasprostranjenosti svojih organizacija na području cijele Republike: u mjesnim zajednicama i organizacijama udruženog rada, u obrazovnim ustanovama svih stupnjeva od osnovnih škola do fakulteta, u učeničkim i studentskim domovima, u domovima za radnike samce, u domovima i centrima kulture, u radničkim i narodnim sveučilištima, kulturno-umjetničkim društvima i općim organizacijama Narodne tehnike. Posebna će se briga posvetiti organizacijama u većim naseljima i općinskim središtima gdje je koncentracija stanovništva veća, a u makroregionalnim centrima (Osijek, Rijeka, Split, Zagreb) težit će se stvaranju matičnih funkcija jačih kino-klubova koji bi koordinacijski i instruktivno morali brinuti o radu organizacija svog šireg područja i unapredjivati ga. Za matične funkcije potrebno je osigurati posebna sredstva udruživanjem na razini pojedine makroregije, ali djelomično i s razine Republike. Poticati će se povezivanje osnovnih organizacija filmskog i video-amaterizma s ostalim kulturno-umjetničkim i društvenim organizacijama a isto tako i ukupnost njihovih društveno-ekonomskih odnosa s udruženim radom neposredno ili putem samoupranih interesnih i širih društveno-političkih zajednica.

Kino-savez Hrvatske vodit će stalnu brigu o statutarnim pitanjima udruženih organizacija, a posebno o razvijenosti samoupravnih odnosa unutar samih organizacija. U tom smislu sprečavat će se grupašenje i privatizacije upravljanja radom osnovnih organizacija.

Posebna briga Kino-saveza Hrvatske bit će čistoća međjuljudskih odnosa i etike amaterskog djelovanja. Sprečavat će se tendencije profesionalizaciji, koketiranje s komercijalizmom, nezdrave natjecateljske ambicije, samodopadljivost i pojave asocijalnog ponašanja.

7.

Dječje filmsko stvaralaštvo temelj je filmskog amaterizma i u tom smislu ima posebno značenje u djelatnosti Kino-saveza Hrvatske. Uz organizacijske oblike koji djeluju pri školama potrebno je stalno unapredjivati mrežu organizacija i metode rada u tzv. otvorenim dječjim klubovima pri pionirskim domovima, centrima kulture i drugim teritorijalnim kulturno-umjetničkim i društvenim organizacijama. Posebno će se stimulirati radionički oblik rada.

Stalno će se usavršavati program rada dječjih kino-klubova i kino-sekcija u okviru slobodnih aktivnosti jezično-umjetničkog odgojno-obrazovnog područja, kao i metode rada voditelja.

Dok odrasli kino-amateri mogu djelovati samostalno, najmladjima je potrebno stručno vodstvo. Voditelji dječjih kino-klubova, kino-sekcija i filmskih grupa imaju golemu ulogu u razvijanju dječjeg filmskog stvaralaštva. Uglavnom su to nastavnici tehničkog odgoja ili materinskog jezika i drugi nastavnici u okviru čijeg se nastavnog predmeta obavlja i nastava filmske kulture. Voditelji dječjeg kino-amaterizma i dalje će se organizirati u Kino-savezu Hrvatske u posebnoj Sekciji voditelja, kojoj je cilj izrada odgovarajućih programa, metodologije rada i razmjena iskustva. Akcija s voditeljima obuhvaća pismeno komuniciranje, razmjenu informacija, opskrbljivanje potrebnom stručnom literaturom, i organiziranje stručnih sastanaka radi razmjene iskustava. Jedan od važnih ciljeva Kino-saveza Hrvatske jest permanentno stručno osposobljavanje voditelja i stalno podizanje kvaliteta rada s djecom kino-amaterima.

Isto tako, Kino-savez Hrvatske ima posebnu ulogu i u sveukupnom filmskom odgoju i životu djece. U tom smislu inicirat će se i sudjelovati u koordiniranju rada svih subjekata na relaciji film i mladi u njemu. Stimulirat će se dogovaranje i uskladjivanje aktivnosti proizvođača, uvoznika i prikazivača filmova za djecu, organizacija dječjeg filmskog stvaralaštva, filmskih manifestacija za djecu, obrazovanih organizacija, i pedagoga, publicista i znanstvenih radnika s tog područja. Sudjelovat će se u traženju i oblikovanju trajnog organizacijskog oblika ove suradnje na razini Republike i Jugoslavije.

8.

Kino-savez Hrvatske ima posebnu društvenu obvezu ali i vlastiti interes da unapređuje omladinski filmski amaterizam. Nedvojbeno je da kino-amaterizam u Hrvatskoj ima široku bazu u dječjim kino-klubovima, kino-sekcijama i filmskim grupama. Međutim, kad djeca kino-amateri napuste osmogodišnju školu i prijedju u srednju, odjednom dolazi do prekida aktivnosti, iako su ranije ostvarivali zapažene rezultate. Razlog je uglavnom organizacijske naravi: Kino-savez Hrvatske nema u usmjerenom obrazovanju organizacija koje bi prihvatile kino-amatere dječjeg uzrasta što prelaze u omladinski. Zato je omladinski kino-amaterizam u Hrvatskoj uglavnom nerazvijen i malobrojan. U želji da ovu neprirodnu pojavu promijeni, Kino-savez Hrvatske mora poduzeti niz akcija koje će rezultirati razvijenijim omladinskim kino-amaterizmom. Jedna od prvih akcija jest uvođenje kino-amaterskih djelatnosti u učeničke i studentske domove: izradit će se programi rada kino-klubova, kino-sekcija i filmskih grupa u učeničkim i studentskim domovima, te programi osposobljavanja voditelja tih organizacija; osigurat će se uvjeti za održavanje odgovarajućih tečajeva za odgajatelje i učenike početnike, zatim nabava odgovarajućih udžbenika i opremanje nekoliko dječjih domova potrebnom opremom da bi bili ogledni i radni punktovi za nastavak i širenje akcije.

Jačanje omladinskog kino-amaterizma istovremeno mora biti i bogaćenje kulturnog i društvenog života u učeničkim i studentskim domovima. Akciju razvijanja omladinskog kino-amaterizma Kino-savez Hrvatske razvijat će i na druge načine, prije svega u srednjim školama, ali i tako što će u organizacijama odraslih kino-amatera suzbijati generacijske podjele. Nastavit će se i edukativne djelatnosti na omladinskim radnim akcijama kao važnim mjestima okupljanja mladih.

9.

Kino-savez Hrvatske zagovarati će skladan razvoj kino-amaterizma odraslih, od osobnih motivacija koje imaju autori obiteljskih

filmova do vrhunskog autorskog stvaralaštva koje je tradicionalni laboratorij filmske umjetnosti. Kino-savez Hrvatske posebno će podupirati sve oblike organiziranja kino-amatera u organizacijama udruženog rada i mjesnim zajednicama. Da bi kino-amaterizam bio prisutniji u kulturnom životu lokalnih zajednica i radnih sredina potrebno je postojeće i buduće organizatore i animatore kulturnih djelatnosti osposobiti za rukovanje filmskom tehnikom i procesom stvaranja filma kako bi svoje znanje mogli prenositi na zainteresirane radnike i građane u svojoj sredini.

Permanentna akcija Kino-saveza Hrvatske obuhvaća izradu odgovarajućih nastavnih programa, priručnika i nabavu nastavnih pomagala za stručne tečajeve koji bi se za organizatore i animatore kulture održavali u okviru Ljetne filmske škole u Crikvenici, kao i putem tečajeva u centrima za kulturu te radničkih i narodnim sveučilištima, gdje se i inače osposobljavaju organizatori i animatori kulture.

Cilj akcije jest da se stvori trajna kadrovska osnova za šire uvođenje kino-amaterskih aktivnosti u radne organizacije i mjesne zajednice.

10.

Djelatnost osnovnih organizacija udruženih u Kino-savez Hrvatske u okviru općih načela djelovanja Kino-saveza Hrvatske, samostalna je i svi njezini nosioci snose izravnu odgovornost. Dio akcije od zajedničkog je interesa i za njihov smisao i realizaciju odgovornost snose organi Kino-saveza Hrvatske: Konferencija, Predsjedništvo, Sekretarijat, radna tijela i Stručna služba.

U tom smislu organi i tijela Kino-saveza Hrvatske prema udruženim organizacijama imaju, s jedne strane, poticajna i koordinacijske, a s druge strane, značajne izravne funkcije u kojima se Savez mora javiti kao nosilac i neposredan realizator akcija.

U tom smislu Kino-savez Hrvatske koordinirat će i izradjivati:

- zajedničke programske osnove edukacije i kalendar zajedničkih obrazovnih akcija,
- kalendar svih manifestacija i akcija,
- kalendar obljetnica i proslava,
- kalendar medjukulpske, medjurepubličke i medjunarodne suradnje.

U okviru izravnih funkcija Savez će organizirati:

- djelatnost svih sekcija i stručnih komisija na razini Republike,
- osnovne republičke manifestacije: Reviju amaterskog filma Hrvatske i Reviju dječjeg amaterskog filma Hrvatske,
- sudjelovat će u organiziranju amaterskih filmskih manifestacija jugoslavenskog i medjunarodnog značaja koje se održavaju na području SR Hrvatske,
- informacijsko-dokumentacijsku službu Saveza koja će, uz čuvanje dokumenata važnih za razvoj kino-amaterizma u Hrvatskoj (putem biltena i drugim sredstvima) prikupljati i razmjenjivati informacije,
- filmsku arhivu (kinoteku) najznačajnijih ostvarenja kino-amatera Hrvatske i posudbeni filmoteku amaterskih filmova radi razmjene programa u medjukulpskoj, medjurepubličkoj i medjunarodnoj suradnji,
- dogovorenu medjurepubličku i medjunarodnu suradnju,
- instruktažni i tehnički servis za posudbu tehnike i obradu filmova; u tom smislu će raspolagati odgovarajućom tehničkom bazom,
- suradnju sa srodnim organizacijama i organima na razini Republike.

SAVEZ FILMSKIH
KLUBOVA JUGOSLAVIJE

PROGRAMSKA
DEKLARACIJA

Prilog točki 4.
prijedloga Programske
orijentacije Kino-saveza Hrvatske

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

unapredjuje i koordinira rad klubova prijatelja filma i svih drugih oblika diskusionih organizacija. Medjutim, članovi Saveza mogu biti i amaterski kino-klubovi, filmske tribine, filmoteka, redakcije časopisa, izdavači filmske literature, profesionalna udruženja filmskih autora, filmski proizvođači, distributerske i prikazivačke organizacije, televizijske organizacije, Komisija "Film i dijete", Filmska omladina, kao i sve druge organizacije koje se bave filmom kao jednom od svojih aktivnosti.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

svoj rad uskladjuje s akcijama, a naročito: Kulturno-prosvjetnog vijeća Jugoslavije, Saveza filmskih radnika Jugoslavije, Udruženja scenarista i redatelja Jugoslavije, Udruženja filmskih kritičara i publicista Jugoslavije, Foto-kino-saveza Jugoslavije, pokreta Filmska omladina, Komisije "Film i dijete", Instituta za film, Jugoslavenske kinoteke, "Filmoteke 16" i Festivala jugoslavenskog filma.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

prihvata stav prema kojem filmski entuzijasti mogu značajno utjecati na svoju okolinu te na moralni i emocionalni stav prema filmu. Te su vrijednosti nematerijalne prirode, ali im u planiranju kinematografije treba dati važno mjesto jer o kulturi gledalaca, o njihovoj humanosti, socijalnoj zrelosti i o njihovom shvaćanju napretka i slobode ovisi domet te kinematografije, njezina vrijednost i njezina snaga djelovanja.

Dužnost je svih filmskih entuzijasta da stalno djeluju kako bi se poboljšali uvjeti, povećala briga i stvorila povoljnija klima u filmu i oko filma.

Francuska, kao kolijevka kinematografskog izuma, postala je primjer efikasnog djelovanja filmskih klubova. Osnovani da brane, razvijaju i unapređuju filmsku umjetnost, francuski filmski klubovi rehabilitirali su mnoge nepravedno zapostavljene filmove i prikazali neprikazane filmove, odbačene od distributera ili zabranjene cenzure. Francuski Cine-Club prvi je u Francuskoj, još 1926. godine, prikazao "Oklopnjaču Potemkin".

Filmski klubovi već 1926. godine djeluju na osnivanju specijalnih kinematografa (cinéma d' art i cinéma d' essay). Iz jednog takvog filmskog kluba razvila se Francuska kinoteka, danas najveća na svijetu. Savez filmskih klubova sudjeluje u financiranju Renoirova filma "Marseljeza". Mnogi članovi Slobodne filmske tribine /1924-1932/, npr. Marcel Carne, Jean Dreville i Jean Mitry, kasnije postaju značajna imena francuskog filma. Itd, itd.

Evolucija filmske kulture neodvojiva je od pokreta filmskih klubova. Tako je u cijelom svijetu, tako mora biti i u nas.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

deklarira kao svoj prvi zadatak razvijanje i širenje filmske kulture.

Filmski klubovi gledaju filmove i o njima razgovaraju. To je kolektivni napor da se bolje upozna i zavoli film.

Originalnost filmskog kluba manje počiva na izboru izuzetnog programa, a više na načinu kako se film prezentira i tumači.

Diskusija izvlači gledaoca iz specifične filmske alijenacije. Obuzetost filmom gubi svako štetno značenje ako nakon toga slijedi faza refleksije, napor distanciranja.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

ne namjerava voditi donkihotsku borbu protiv komercijalnog filma. Naš je cilj mnogo suptilniji: oblikovati pasioniranu i kritičnu publiku, koja će i dalje posjećivati kina i gledati komercijalne filmove, ali senzibilnija, lucidnija i oštroumnija. Tako će sama publika braniti filmsku umjetnost i njezine stvaraoce. Tako ćemo pomoći stvaranju filma slobodnog od svakog kompromisa, od svake komercijalne prinude.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

organizacija je filmske publike, njezin instrument u zaštiti njezinih interesa i unapređivanju njezine filmske kulture.

Kinematografija je osvojila svijet.

Nije riječ samo o tome da gotovo nema čovjeka koji ne ide u kino. Film je dublje i šire zahvatio u nas, u naš način života, u naš način mišljenja.

Kinematografija je osvojila svijet jer je svijet osjećao neophodnu potrebu za njom.

U današnje doba, kad su u znanosti, kulturi i politici mnoga nastojanja usmjerena na uzajamno razumijevanje, kad je to egzistencijalna preokupacija čovječanstva - film ima vitalnu društvenu ulogu. Goleim utjecajem na svoju okolinu film približava ljude, isprepliće i mijenja navike i odnose. U svakom slučaju to je jedno od najkomunikativnijih sredstava sobračaja među ljudima.

Ali, put od djela do publike u filmu je složeniji nego u drugim umjetnostima. Autor - producent - distributer - kinematograf - kritika - publika, to je jedinstveni organizam kinematografije čije funkcioniranje ovisi o funkcioniranju svakog pojedinog dijela tog organizma. Na tom

putu mnogo je smetnji. Često toliko da djelo uopće ne dodje do publike, iako je njoj namijenjeno, iako ga ona traži.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

Osnovan je da bi filmski entuzijasti djelovali na stvaranju što neposrednijeg i što efikasnijeg dodira filma i publike.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

okuplja sve filmske entuzijaste: profesionalne filmske autore, filmske kritičare i publiciste, pedagoge, rukovodioce filmskih tribina i kinematografa, distributere i producente, kino-amatere i sve ljubitelje filma bez obzira na njihovu dob i profesiju.

SAVEZ FILMSKIH
KLUBOVA JUGOSLAVIJE

PROGRAMSKA
DEKLARACIJA

Prilog točki IV
prijedloga Programske
orijentacije Kino saveza Hrvatske

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

unapredjuje i koordinira rad klubova prijatelja filma i svih drugih oblika diskusionih organizacija. Medjutim, članovi Saveza mogu biti i amaterski kino-klubovi, filmske tribine, filmoteke, redakcije časopisa, izdavači filmske literature, profesionalna udruženja filmskih autora, filmski proizvođači, distributerske i prikazivačke organizacije, televizijske organizacije, komisija film i dete, filmska omladina, kao i sve druge organizacije koje se bave filmom kao jednom od svojih aktivnosti.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

svoj rad uskladjuje s akcijama a naročito: Kulturno-prosvetnog veća Jugoslavije, Saveza filmskih radnika Jugoslavije, Udruženja scenarista i redatelja Jugoslavije, Udruženja filmskih kritičara i publicista Jugoslavije, Foto-kino saveza Jugoslavije, pokreta Filmska omladina, Komisije film i dete, Instituta za film, Jugoslavenske kinoteke, "Filmoteke 16" i Festivala jugoslavenskog filma.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

prihvata stav prema kome filmski entuzijasti mogu imati značajan utjecaj na svoju okolinu, na moralni i emocionalni stav prema filmu. Ove su vrijednosti nematerijalne prirode, ali im u planiranju jedne kinematografije treba dati značajno mjesto, jer o kulturi gledalaca, o njihovoj humanosti, o njihovoj socijalnoj zrelosti, o njihovom shvaćanju napretka i slobode zavisi domete kinematografije, njezina vrijednost i njezina snaga djelovanja.

Dužnost je svih filmskih entuzijasta da stalno djeluju kako bi se poboljšali uvjeti, povećala briga i stvorila povoljnija klima u filmu i oko filma.

Francuska, kao koljevka kinematografskog izuma, postala je primjer efikasnog djelovanja filmskih klubova. Osnovani da brane, razvijaju i unapredjuju filmsku umjetnost, francuski filmski klubovi rehabilitirali su mnoge nepravedno zapostavljene filmove, prikazivali neprikazane filmove, odbačene od distributera ili zabranjene

cenzure. Francuski Cine-Club prvi je u Francuskoj, još 1926. godine prikazivao "Oklopnjaču Potemkin".

Filmski klubovi već 1926. godine djeluju na osnivanju specijalnih kinematografa /cinema d'art i cinema d'essay/. Iz jednog takvog filmskog kluba razvila se Francuska kinoteka, danas najveća u svijetu. Savez filmskih klubova sudjeluje u financiranju Renoirovog filma "Marseljeza". Mnogi članovi Slobodne filmske tribine /1924-1932./ kao Marcel Carne, Jean Dreville, Jean Mitry, kasnije postaju značajna imena francuskog filma. Itd. Itd.

Evolucija filmske kulture neodvojiva je od pokreta filmskih klubova. Tako je u cijelom svijetu, tako mora biti i u nas.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

razvijanje i širenje filmske kulture deklarira kao svoj prvi zadatak.

Filmski klubovi gledaju filmove i o njima razgovaraju. To je kolektivni napor da se bolje upozna i zavoli film.

Originalnost filmskog kluba manje počiva na izboru izuzetnog programa, a više na načinu kako se film prezentira i tumači.

Diskusija izvlači gledaoca iz specifične filmske alijenacije. Obuzetnost filmom gubi svako štetno značenje ako nakon toga slijedi faza refleksije, napor distanciranja.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

ne namjerava voditi donkihotsku borbu protiv komercijalnog filma. Naš cilj je mnogo suptilniji: oblikovati pasioniranu i kritičnu publiku, koja će i dalje posjećivati kina i gledati komercijalne filmove, ali sada senzibilnija, lucidnija i oštroumnija. Tako će sama publika braniti filmsku umjetnost i njene stvaraoce. Tako ćemo pomoći kod stvaranja filma slobodnog od svakog kompromisa, od svake komercijalne prinude.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

je organizacija filmske publike, njen instrument u zaštiti njenih interesa i unapređivanju njene filmske kulture.

Kinematografija je osvojila svijet.

Nije riječ samo o tome da gotovo nema čovjeka koji ne ide u kino. Film je dublje i šire zahvatio u nas, u naš način života, u naš način mišljenja.

Kinematografija je osvojila svijet, jer je svijet osjećao neophodnu potrebu za njom.

U današnje doba, kad su u nauci, kulturi i politici mnoga nastojanja usmjerena na uzajamno razumijevanje, kad je to egzistencijalna preokupacija čovječanstva - film ima vitalnu društvenu ulogu. Golemi utjecajem na svoju okolinu film približava ljude, isprepliće i mijenja navike i odnose. U svakom slučaju to je jedno od najkomunikativnijih sredstava među ljudima.

Ali put od djela do publike kod filma je složeniji nego u drugim umjetnostima. Autor - producent - distributer - kinematograf - kritika - publika, to je jedinstveni organizam kinematografije čije funkcioniranje zavisi od funkcioniranja svakog pojedinog dijela ovog mehanizma. Na tom putu mnogo je smetnji. Često toliko da djelo uopće ne dodje do publike, iako je njoj namjenjeno, iako ga ona traži.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

OSNOVAN je da bi filmski entuzijasti djelovali na stvaranju što neposrednijeg i što efikasnijeg dodira između filma i publike.

SAVEZ FILMSKIH KLUBOVA JUGOSLAVIJE

okuplja sve filmske entuzijaste: profesionalne filmske autore, filmske kritičare i publiciste, pedagoge, rukovodioce filmskih tribina i kinematografa, distributere i producente, kino-amatere i sve ljubitelje filma bez obzira na njihovu dob i profesiju.